

ANAZARBOS & ANAVARZA ANTİK KENTİ'NİN ÖNEMİ VE ARKEOPARK DÜZENLEMESİ

ARCHAEO PARK ARRANGEMENT AND IMPORTANCE OF THE ANAZARBOS&ANAVARZA ANCIENT CITY

Çağlayan YAVUZ¹

“...Beni bulamazsan üzülme,
Eşyalarımızı bulacaksın.
Kestiğim taşları, açtığım yolları,
İşlediğim heykelleri bulacaksın.
Ve göreceksin ki binlerce yıl öteden,
Parmak izlerimiz degecek birbirine...”
(Likya Şiiri'nden Alıntı)

ÖZET

Ülkemiz birçok medeniyetin vatanı veya geçiş noktası olmuştur. Günümüze kalan arkeolojik miraslar, dönemlere dair fikirler vermektedir. Geçmişten gelen kültürel mirası inceleyerek Anavarza Antik Kenti'ndeki medeniyetlerin kimliğine ulaşmak mümkündür. Tıpkı zaman gibi düşünce ve zevklerin de değişmesi de müzeciliği etkilemiştir. Deneyim, rekreasyon, duylara hitap vb. faktörler öne çıkmış ve bunlar da arkeopark kavramını gündeme getirmiştir.

Bu makalede açık hava müzesinden yola çıkılarak geniş alana yayılan ve farklı medeniyetlerin hâkimiyet savaşı verdiği Anavarza'da arkeopark oluşturulması üzerinde durulmuştur. Çalışma, 'Sorunlar Nelerdir?' 'Nasıl Çözülebilirler?' 'Arkeoparkın Kazanımları Neler Olacaktır?' gibi bazı soruların cevaplarını aramıştır ve Anavarza'da bir arkeoloji parkı kurulmasının gerekliliğine işaret etmiştir.

ABSTRACT

Our country has been a homeland or transit point for many civilizations. The archaeological heritages that remain to the present provide insights into the periods. It is possible to reach the identity of civilizations in Anavarza Ancient City by examining the cultural heritage from the past. Just like the time, changes of

¹ Adana Arkeoloji Müzesi, Sanat Tarihçi, caglayangokduran@gmail.com

Bilgilendirme panoları yeterli mi?		X
Aydınlatma yeterli mi?		X
Otopark ve otopark alanı var mı?	X	
Alanda bitkilendirme çalışması yapılmış mı?		X
Oturma elemanları var mı?		X
Kazı çalışmaları var mı?	X	
Tanıtıma yönelik broşür vb. yeterli mi?		X
Kalıntılar korunmuş mu?		X
Sosyal medya adresleri aktif mi?		X

Anavarza Antik Kenti keşfedilmeyi bekleyen içinde birbirinden farklı birçok arkeolojik mirası barındıran arkeolojik sit alanıdır. Anavarza Antik Kenti'nde yeni adımların atılmasında, mevcutta olan ve sonrasında olacak projelerin uygulanabilmesi için öncelikle kazıların belli birkaç ay içinde değil de yılın her ayında gerçekleşecek süreklilik arz eden şekilde olması ve devletin desteği dışında sponsor desteğinin de sağlanması gerekmektedir. Anavarza Antik Kentinin arkeopark düzenlemesi gerçekleştirildiğinde hak ettiği statüyü alıp her bilim dalına (tarih, antropoloji, biyoloji vs gibi), ekonomiye, turizme, tanıtıma katkısı azımsanmayacak hale dönüşecektir. Anavarza Antik Kenti Arkeoparkı, Anavarza'nın UNESCO Dünya Mirası Listesine kalıcı olarak geçmesi için çok önemli bir adım olduğu da yadsınamaz bir gerçekliktir.

KAYNAKLAR

- Ahunbay 2002 Ahunbay, Z. (çev.) "ICOMOS Arkeolojik Mirasın Korunması ve Yönetim Tüzüğü, 1990"..
- Aslan – Ateş 2018 Aslan F. – Ateş O. "Elazığ Kenti İçin Bir Arkeopark Önerisi", İnönü Üniversitesi Kültür Ve Sanat Dergisi, Cilt:4, Sayı:1, 164
- Bayraktar 2010 Bayraktar S. "Kentsel Alanda Arkeolojikpark Tasarımı: Küçükalyalı ve Saraçhane Arkeolojik Parklarının Değerlendirilmesi", İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 23-60, 11-114
- Buyruk 2016 Buyruk H. "Konumu, Geçmişi ve Kimliği ile Anavarza", Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, C.6, S.3, 696
- Demirci-Kayıran 2019 Demirci-Kayıran S. "Dioscorides'in De MateriaMedica Adlı Eserindeki Tıbbi Bitkilerin Doğu Akdeniz Bölgesi'ndeki Güncel Kullanımlarının Araştırılması", Lokman Hekim Dergisi, 19-192
- Ergeç 1999 Ergeç, R. "Anazarbus Antik Kenti ve Nekropolü", La Cilicie: Espaces et PouvoirsLocaux-TableRondeInternationale, İstanbul, 2-5 Novembre, 390
- Faydaoğlu – Sürücüoğlu 2011 Faydaoğlu E. – Sürücüoğlu M.S. "Geçmişten Günümüze Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Kullanılması ve Ekonomik Önemi", Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 11 (1), 56.
- Karul – Avcı 2010 Karul N. – Avcı M.B. "Bursa AktopraklıkHöyük'te Kültür Sektörünün Oluşturulması: Çok Yönlü Bir Proje", TÜBA-KED, 8
- Keskin – Tanaç-Zeren 2018 Keskin Y. – Tanaç-Zeren M. "Arkeolojik Alanlarda Bir Sunum Yöntemi Olarak Arkeoparklar", Süleyman Demirel Üniversitesi Mimarlık Bilimleri ve Uygulamaları Dergisi, 110-124

- Özbey – Saban 2019 Özbey V. – Saban D. “Dünya Miras Listesi’ne Doğru Anavarza Antik Kenti”, Art-Sanat Araştırma Makalesi, İstanbul Üniversitesi Yayınevi, 306
- Özcan 2006 Özcan Z. “Planlamada Disiplinler Arası İlişkiler Ve Kentsel Arkeolojinin Yeri”, Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi, Cilt 21, No:4, 1
- Savrum-Kortanoğlu 2013 Savrum-Kortanoğlu M. “Arkeolojik Alanların Korunmasına ve Sunumuna Yönelik Modern Müdahaleler”, Türkiye Bilimler Akademisi Kültür Envanter Dergisi, Sayı:11, 52
- Söğüt 2015 Söğüt B. (Ed), “Stratonikeia ve Çevresi Araştırmaları”, Ege Yayınları, 2015, 107-116
- Tıraş – Besnek 2017 Tıraş M. – Besnek F. “Osmaniye İli’nin Turizm Potansiyeli”, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 769
- Ünal 2006 Ünal A. “Eskiçağlarda Çukurova’nın Tarihi Coğrafyası ve Kizzuwatna (Adana) Krallığı’nın Siyasi Tarihi”, Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt:15, Sayı:3, 15-44
- Yurtseven 2015 Yurtseven A. “Neokoros Düşüncesinin Kökeni ve Gelişimi: Tanrı, Kutsal Krallık ve Yönetici İlişkisi”, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C.15,S.2, 1-16

Online Kaynaklar

<https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/Gordion-antik-kenti-anadolu-tarihine-isik-tutuyor/1228264>
<https://www.bilgiustam.com/turkiyede-muzeciliğin-tarihçesi>.
<https://www.ktb.gov.tr/TR-134106/somut-kulturel-miras.html>
<https://www.kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44310/ilke-karari--karar-no-658--karar-tarihi-05111999.html>
<https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/osmaniye/gezilecekyer/karatepe-aslantas-acik-hava-muzesi>
<https://whc.unesco.org/en/tentativelists/5910>

Şekil Kaynakları

- Şekil 1. Adana Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü Ark. Şule DEMİRKIRAN Arşivinden
- Şekil 2. Adana Müze Müdürlüğü Arkeolog İmam KESKİN Arşivinden
- Şekil 3. Adana Müze Müdürlüğü Arkeolog İmam KESKİN Arşivinden
- Şekil 4. <https://wowturkey.com/forum/viewtopic.php?t=12387&start=110>
- Şekil 5. CCS Mimarlık ve Mühendislik Ltd. Şirketi Arşivinden
- Şekil 6. <https://www.haberler.com/anavarza-antik-kenti-ninzafer-taki-12877035-haberi>
- Şekil 7. <https://www.altınşehiradana.com/Makale/anavarza/1016>
- Şekil 8. Adana Müze Müdürlüğü Sanat Tarihçi Çağlayan YAVUZ Arşivinden
- Şekil 9. CCS Mimarlık ve Mühendislik Ltd. Şirketi Arşivinden
- Şekil 10. CCS Mimarlık ve Mühendislik Ltd. Şirketi Arşivinden
- Şekil 11. Adana Müze Müdürlüğü Sanat Tarihçi Çağlayan YAVUZ Arşivinden
- Şekil 12. <https://www.tatilfora.com/amerika/birleşik-devlet/arizona>
- Şekil 13. CCS Mimarlık ve Mühendislik Ltd. Şirketi Arşivinden
- Şekil 14. https://fr.tripadvisor.be/LocationPhotoDirectLink-g2308958-d3547514-i179107940-Karatepe_Aslantas_Acık_Hava_Museum-Osmaniye_Osmaniye_Province.html
- Şekil 15. <http://www.bursamuze.com/kazi-vekil-atolyeleri-615/>
- Şekil 16. https://www.tripadvisor.com.au/LocationPhotoDirectLink-g297977-d11621839-i350488034-Aktopraklik_Hoyuk_Arkeopark_ve_Acikhava_Muzesi-Bursa.html
- Şekil 17. Adana Müze Müdürlüğü Arşivinden
- Şekil 18. Adana Müze Müdürlüğü Sanat Tarihçi Çağlayan YAVUZ Arşivinden
- Şekil 19. Söğüt B. (Ed), “Stratonikeia ve Çevresi Araştırmaları”, Ege Yayınları, 2015, 107-116. Çiz.A. ERKUŞ
- Şekil 20. Adana Müze Müdürlüğü Sanat Tarihçi Çağlayan YAVUZ Arşivinden